

Samningnum skal komið í vörslu hjá ríkisstjórn Svíþjóðar sem skal senda hverjum hinna samningsaðilanna staðfest endurrit.

Fullgildingarskjölum skal komið í vörslu hjá ríkisstjórn Svíþjóðar sem skal tilkynna öllum hinum samningsaðilunum það.

3. Samningur þessi öðlast gildi milli Lýðveldisins Austurríkis, Lýðveldisins Finnlands, Lýðveldisins Íslands, Konungsríkisins Noregs og Konungsríkisins Svíþjóðar sama dag og aðildarsamningurinn að því tilskildu að allir samningsaðilar hafi komið fullgildingarskjölum sínum til vörslu fyrir þann dag.

Eftir þann dag öðlast samningur þessi gildi á fyrsta degi mánaðarins á eftir síðustu afhendingu. Fari slík afhending þó fram minna en fimmtán dögum fyrir upphaf næsta mánaðar öðlast samningur þessi ekki gildi fyrr en á fyrsta degi annars mánaðar eftir afhendingardag.

4. Furstadæmið Liechtenstein getur gerst aðili að þessum samningi sama dag, að því tilskildu að EES-samningurinn og samningurinn um eftirlitsstofnunina og dómstólinn hafi fyrir þann dag öðlast gildi að því er varðar Liechtenstein og að Liechtenstein hafi afhent aðildarskjal vegna þessa samnings. Eftir þann dag getur Liechtenstein gerst aðili að þessum samningi á fyrsta degi mánaðarins eftir að aðildarskjal er afhent, að því tilskildu að EES-samningurinn og samningurinn um eftirlitsstofnunina og dómstólinn hafi öðlast gildi að því er Liechtenstein varðar.

Aðildarskjali skal komið í vörslu hjá ríkisstjórn Svíþjóðar sem skal tilkynna öllum hinum samningsaðilunum það.

Þessu til staðfestingar hafa undirritaðir fulltrúar, sem til þess hafa fullt umboð, ritað nafn sitt undir samning þennan.

Gjört í Brussel hinn 28. september 1994.

29. desember 1995

Nr. 42

AUGLÝSING

um samning um verndun menningar- og náttúruarfleifðar heims.

Hinn 19. desember 1995 var aðalframkvæmdastjóra Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna afhent fullgildingarskjal Íslands vegna samnings um verndun menningar- og náttúruarfleifðar heims sem gerður var í París 16. nóvember 1972. Samningurinn öðlast gildi að því er Ísland varðar 19. mars 1996.

Samningurinn er birtur sem fylgiskjal með auglýsingu þessari.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 29. desember 1995.

Halldór Ásgrímsson.

Helgi Ágústsson.

Fylgiskjal.**SAMNINGUR****um verndun menningar- og náttúru-
arfleifðar heimsins.**

Aðalþing Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna (UNESCO), sem á sautjándra fundi sínum, er haldinn var í París frá 17. október til 21. nóvember 1972,

gerir sér ljóst að vaxandi hættu er á að menningar- og náttúruarfleifðin verði fyrir eyðileggingu, ekki einungis vegna hnignunar af eðlilegum orsökum, heldur einnig sökum breyttra félagslegra og efnahagslegra aðstæðna sem gera ástandið enn alvarlegra, enda er þar um að ræða jafnvel enn ógnvænlegri skemmdar- eða eyðileggingaröfl,

álítur að hnignun eða hvarf hvaða þáttar menningar- eða náttúruarfleifðarinnar sem er feli í sér rýrnun á arfleifð allra þjóða heims sem beri að harma,

álítur að verndun þessarar arfleifðar af hálfu einstakra ríkja reynist oft ófullnægjandi vegna þess hve miklu þarf til að kosta og vegna þess að fjárhagsleg, vísindaleg og tæknileg úrræði eru af skornum skammti í landinu þar sem minjarnar sem á að vernda eru,

minnir á að í stofnskrá stofnunarinnar er kveðið á um að hún muni viðhalda, auka og breiða út þekkingu með því að tryggja varðveislu og verndun arfleifðar mannkynsins og gera tillögur til hlutaðeigandi þjóða um þá alþjóðasamninga sem þörf er á,

telur að gildandi alþjóðasamningar, tilmæli og ályktanir um menningar- og náttúruverðmæti sýni hve mikilvægt það er fyrir allar þjóðir heims að varðveita þessi einstöku og óbætanlegu verðmæti, óháð því hvaða þjóð þau kunna að tilheyra,

telur að einstakir þættir menningar- eða náttúruarfleifðarinnar hafi sérstakt gildi og því sé þörf á að varðveita þá sem hluta af arfleifð alls mannkyns,

álítur að með tilliti til þess hve víðtækar og alvarlegar þær hættur eru sem nú steðja að menningar- og náttúruarfleifðinni beri öllum þjóðum heims skylda til að taka í sameiningu þátt í að vernda þá þætti hennar, sem hafa sérstakt alþjóðlegt gildi, með því að veita sameiginlega aðstoð sem komi ekki í stað aðgerða af hálfu hlutaðeigandi ríkis heldur verði umtalsverð viðbót við þær,

CONVENTION**for the Protection of the World Cultural
and Natural Heritage**

The General Conference of the United Nations Education, Scientific and Cultural Organization meeting in Paris from 17 October to 21 November 1972, at its seventeenth session,

Noting that the cultural heritage and the natural heritage are increasingly threatened with destruction not only by the traditional causes of decay, but also by changing social and economic conditions which aggravate the situation with even more formidable phenomena of damage or destruction,

Considering that deterioration or disappearance of any item of the cultural or natural heritage constitutes a harmful impoverishment of the heritage of all the nations of the world,

Considering that protection of this heritage at the national level often remains incomplete because of the scale of the resources which it requires and of the insufficient economic, scientific, and technological resources of the country where the property to be protected is situated,

Recalling that the Constitution of the Organization provides that it will maintain, increase, and diffuse knowledge by assuring the conservation and protection of the world's heritage, and recommending to the nations concerned the necessary international conventions,

Considering that the existing international conventions, recommendations and resolutions concerning cultural and natural property demonstrate the importance, for all the peoples of the world, of safeguarding this unique and irreplaceable property, to whatever people it may belong,

Considering that parts of the cultural or natural heritage are of outstanding interest and therefore need to be preserved as part of the world heritage of mankind as a whole,

Considering that in view of the magnitude and gravity of the new dangers threatening them, it is incumbent on the international community as a whole to participate in the protection of the cultural and natural heritage of outstanding universal value, by the granting of collective assistance which, although not taking the place of action by the State concerned, will serve as an efficient complement thereto,

telur að óhjákvæmilegt sé í þessu skyni að setja ný ákvæði í formi samnings þar sem komið verði á skilvirku sameiginlegu kerfi til verndar menningar- og náttúruarfleifð er hefur sérstakt alþjóðlegt gildi, sem sé skipulagt til frambúðar í samræmi við nútímalegar vísindaaðferðir, og

ákvað á sextánda fundi sínum að um þetta mál skyldi gerður alþjóðlegur samningur,

samþykkir í dag hinn 16. nóvember 1972, samning þennan.

I. Skilgreiningar á menningar- og náttúruarfleifð.

1. gr.

Í þessum samningi skal eftirfarandi talið til „menningararfleifðar“:

minnisvarðar: verk á sviði byggingarlistar, höggmyndir og málverk, hvers kyns fornminjar, áletranir, hellahíbylí og samsetning þátta sem hafa sérstakt alþjóðlegt gildi frá sögulegu, listrænu eða vísindalegu sjónarmiði;

þyrpingar bygginga: þyrpingar aðskilinna eða tengdra bygginga sem vegna byggingarlistar, heildstæðs yfirbragðs eða þess hvernig þær falla að landslagi hafa sérstakt alþjóðlegt gildi frá sögulegu, listrænu eða vísindalegu sjónarmiði;

staðir: mannvirki eða sameiginleg verk manna og náttúru og svæði með fornum menjum sem hafa sérstakt alþjóðlegt gildi frá sögulegu, fagurfræðilegu, þjóðfræðilegu eða mannfræðilegu sjónarmiði.

2. gr.

Í þessum samningi skal eftirfarandi talið til „náttúruarfleifðar“:

náttúrufyrirbæri sem samanstanda af eðlisfræðilegum og lífrænum myndunum eða þyrpingum slíkra myndana sem hafa sérstakt alþjóðlegt gildi frá fagurfræðilegu eða vísindalegu sjónarmiði;

jarðfræðilegar eða eðlislandfræðilegar myndanir, og vel afmörkuð svæði sem eru heimkynni dýra- og plöntutegunda í útrýmingarhættu, sem hafa sérstakt alþjóðlegt gildi frá sjónarmiði vísinda eða náttúruverndar;

náttúruvætti eða vel afmörkuð svæði í náttúrunni sem hafa sérstakt alþjóðlegt gildi frá sjónarmiði vísinda, náttúruverndar eða náttúru-
fegurðar.

3. gr.

Það kemur í hlut hvers aðildarríkis að þessum samningi um sig að skilgreina og afmarka hin

Considering that it is essential for this purpose to adopt new provisions in the form of a convention establishing an effective system of collective protection of the cultural and natural heritage of outstanding universal value, organized on a permanent basis and in accordance with modern scientific methods,

Having decided, at its sixteenth session, that this question should be made the subject of an international convention,

Adopts this sixteenth day of November 1972 this Convention.

I. Definition of the cultural and natural heritage

Article 1

For the purpose of this Convention, the following shall be considered as “cultural heritage”:

monuments: architectural works, works of monumental sculpture and painting, elements or structures of an archaeological nature, inscriptions, cave dwellings and combinations of features, which are of outstanding universal value from the point of view of history, art or science;

groups of buildings: groups of separate or connected buildings which, because of their architecture, their homogeneity or their place in the landscape, are of outstanding universal value from the point of view of history, art or science;

sites: works of man or the combined works of nature and man, and areas including archaeological sites which are of outstanding universal value from the historical, aesthetic, ethnological or anthropological point of view.

Article 2

For the purposes of this Convention, the following shall be considered as “natural heritage”:

natural features consisting of physical and biological formations or groups of such formations, which are of outstanding universal value from the aesthetic or scientific point of view;

geological and physiographical formations and precisely delineated areas which constitute the habitat of threatened species of animals and plants of outstanding universal value from the point of view of science or conservation;

natural sites or precisely delineated natural areas of outstanding universal value from the point of view of science, conservation or natural beauty.

Article 3

It is for each State Party to this Convention to identify and delineate the different properties

ýmsu verðmæti sem er að finna á yfirráðasvæði þess og getið er í 1. og 2. gr. hér að framan.

II. Innland verndun og alþjóðleg verndun menningar- og náttúruarfleifðar.

4. gr.

Sérhvert aðildarríki að þessum samningi um sig viðurkennir að sú skylda hvíli fyrst og fremst á því sjálfu að skilgreina, vernda, varðveita, kynna og miðla til komandi kynslóða menningar- og náttúruarfleifð þeirri sem um getur í 1. og 2. gr. og er á yfirráðasvæði þess. Það skal gera allt sem í valdi þess stendur í þessu skyni, af eigin rammleik að því marki sem eigin úrræði leyfa, en einnig, þar sem við á, með alþjóðlegri aðstoð og samvinnu, sem kann að vera fánægleg, einkum á sviði fjármála, lista, vísinda og tækni.

5. gr.

Til þess að tryggja að gerðar verði áhrifaríkar og virkar ráðstafanir til að vernda, varðveita og kynna menningar- og náttúruarfleifð sem er á yfirráðasvæði aðildarríkis að þessum samningi skal það af fremsta megni, og á þann hátt sem best á við í hverju landi um sig, leitast við:

- a) að taka upp almenna stefnu er miðar að því að veita menningar- og náttúruarfleifðinni ákveðið hlutverk í samfélaginu og að fella verndun þeirrar arfleifðar inn í ramma víðtækra áætlaða;
- b) að koma á fót á yfirráðasvæðum sínum, ef því er ekki þegar til að dreifa, einni eða fleiri stofnunum sem hafi það hlutverk að vernda, varðveita og kynna menningar- og náttúruarfleifðina og hafi hæft starfslið og nægilegt bolmagn til að sinna störfum sínum;
- c) að þróa vísindalegar og tæknilegar athuganir og rannsóknir og koma á vinnuáðferðum sem geri hlutaðeigandi ríki kleift að bregðast við hverju því er ógnað getur menningar- eða náttúruarfleifð þess;
- d) að gera viðeigandi ráðstafanir á sviði löggjafar, vísinda, tækni, stjórnsýslu og fjármála til að unnt sé að skilgreina, vernda, varðveita, kynna og endurbæta þessa arfleifð; og
- e) að stuðla að því að stofnaðar verði eða þróaðar miðstöðvar, á lands- eða héraðs-vísu, er annist kennslu og þjálfun í verndun, varðveislu og kynningu á menningar- og náttúruarfleifðinni, og að hvetja til vísindarannsókna á þessu sviði.

situated on its territory mentioned in Articles 1 and 2 above.

II. National protection and international protection of the cultural and natural heritage

Article 4

Each State Party to this Convention recognizes that the duty of ensuring the identification, protection, conservation, presentation and transmission to future generations of the cultural and natural heritage referred to in Articles 1 and 2 and situated on its territory, belongs primarily to that State. It will do all it can to this end, to the utmost of its own resources and, where appropriate, with any international assistance and co-operation, in particular, financial, artistic, scientific and technical, which it may be able to obtain.

Article 5

To ensure that effective and active measures are taken for the protection, conservation and presentation of the cultural and natural heritage situated on its territory, each State Party to this Convention shall endeavor, in so far as possible, and as appropriate for each country:

- a. to adopt a general policy which aims to give the cultural and natural heritage a function in the life of the community and to integrate the protection of that heritage into comprehensive planning programmes;
- b. to set up within its territories, where such services do not exist, one or more services for the protection, conservation and presentation of the cultural and natural heritage with an appropriate staff and possessing the means to discharge their functions;
- c. to develop scientific and technical studies and research and to work out such operating methods as will make the State capable of counteracting the dangers that threaten its cultural or natural heritage;
- d. to take the appropriate legal, scientific, technical, administrative and financial measures necessary for the identification, protection, conservation, presentation and rehabilitation of this heritage; and
- e. to foster the establishment or development of national or regional centres for training in the protection, conservation and presentation of the cultural and natural heritage and to encourage scientific research in this field.

6. gr.

1. Jafnframt því að virða að fullu fullveldi þeirra ríkja, sem hafa á landsvæði sínu menningar- og náttúruarfleifð skv. 1. og 2. gr., og að virtum þeim eignarrétti sem kveðið er á um í landslögum þeirra, viðurkenna aðildarríkin að þessum samningi að þessi arfleifð sé alþjóðleg og að sú skylda hvíli á þjóðum heims að vinna í sameiningu að verndun hennar.

2. Aðildarríkin skuldbinda sig til þess, í samræmi við ákvæði þessa samnings, að leggja sitt af mörkum við að skilgreina, vernda, varðveita og kynna menningar- og náttúruarfleifð þá sem um getur í 2. og 4. mgr. 11. gr. fari ríki, er hafa yfir henni að ráða, fram á það.

3. Hvert aðildarríki að þessum samningi um sig skuldbindur sig til þess að gera ekki vísitandi neinar þær ráðstafanir sem geta beint eða óbeint skaðað menningar- eða náttúruarfleifð þá sem um getur í 1. og 2. gr. og er á landsvæði annarra aðildarríkja að þessum samningi.

7. gr.

Að því er þennan samning varðar ber að líta svo á að alþjóðleg verndun menningar- og náttúruarfleifðar heimsins felist í því að komið sé á alþjóðlegu kerfi samvinnu og aðstoðar er miði að því að styðja aðildarríki að þessum samningi í viðleitni þeirra til þess að varðveita og skilgreina þessa arfleifð.

III. Milliríkjanefnd um verndun menningar- og náttúruarfleifðar heimsins.

8. gr.

1. Með þessum samningi er komið á fót innan vébanda Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna milliríkjanefnd um verndun menningar- og náttúruarfleifðar sem hefur sérstakt alþjóðlegt gildi, kölluð „nefnd um arfleifð þjóða heims“. Hún skal skipuð 15 aðildarríkjum að þessum samningi, sem kjörin skulu af aðildarríkjunum á allsherjarþingi er kemur saman á meðan reglulegur fundur aðalþings Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna stendur yfir. Ríkjum er nefndina skipa skal fjölgað í 21 frá þeim degi er reglulegur fundur aðalþingsins hefst eftir að þessi samningur hefur öðlast gildi gagnvart að minnsta kosti 40 ríkjum.

2. Með kosningu nefndarmanna skal tryggja réttláta dreifingu fulltrúa frá hinum ýmsu heims hlutum og menningarsvæðum.

Article 6

1. Whilst fully respecting the sovereignty of the States on whose territory the cultural and natural heritage mentioned in Articles 1 and 2 is situated, and without prejudice to property right provided by national legislation, the States Parties to this Convention recognize that such heritage constitutes a world heritage for whose protection it is the duty of the international community as a whole to co-operate.

2. The States Parties undertake, in accordance with the provisions of this Convention, to give their help in the identification, protection, conservation and presentation of the cultural and natural heritage referred to in paragraphs 2 and 4 of Article 11 if the States on whose territory it is situated so request.

3. Each State Party to this Convention undertakes not to take any deliberate measures which might damage directly or indirectly the cultural and natural heritage referred to in Articles 1 and 2 situated on the territory of other States Parties to this Convention.

Article 7

For the purpose of this Convention, international protection of the world cultural and natural heritage shall be understood to mean the establishment of a system of international co-operation and assistance designed to support States Parties to the Convention in their efforts to conserve and identify that heritage.

III. Intergovernmental committee for the protection of the world cultural and natural heritage

Article 8

1. An Intergovernmental Committee for the Protection of the Cultural and Natural Heritage of Outstanding Universal Value, called “the World Heritage Committee”, is hereby established within the United Nations Education, Scientific and Cultural Organization. It shall be composed of 15 States Parties to the Convention, elected by States Parties to the Convention meeting in general assembly during the ordinary session of the General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. The number of States members of the Committee shall be increased to 21 as from the date of the ordinary session of the General Conference following the entry into force of this Convention for at least 40 States.

2. Election of members of the Committee shall ensure an equitable representation of the different regions and cultures of the world.

3. Fundi nefndarinnar mega sitja, sem ráðgjafar, fulltrúi Alþjóðamiðstöðvarinnar fyrir rannsóknir á varðveislu og endurgerð menningarverðmæta (Rómarmiðstöðvarinnar), fulltrúi Alþjóðaráðsins um minnisvarða og sögustaði (ICOMOS) og fulltrúi Alþjóðasambandsins um verndun náttúrunnar og auðlinda hennar (IUCN), en auk þess geta fulltrúar annarra milliríkjastofnana eða félagsamtaka, sem hafa svipuð markmið, sótt fundi nefndarinnar sem ráðgjafar, ef aðildarríkin að þessum samningi óska þess á allsherjarþingi sem kemur saman á meðan reglulegir fundir aðalþings Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna standa yfir.

9. gr.

1. Starfstímabil ríkja, sem eiga sæti í nefndinni um arfleifð þjóða heims, varir frá lokum reglulegs fundar aðalþingsins, sem þau eru kjörin á, til loka reglulegs fundar þriðja aðalþings þar á eftir.

2. Starfstímabili þriðjungs þeirra nefndarmanna, sem eru kjörnir við fyrstu kosningu, skal þó ljúka við lok fyrsta reglulega fundar aðalþingsins eftir að þeir voru kjörnir og starfstímabili annars þriðjungs þeirra nefndarmanna, sem eru kjörnir á sama tíma, skal ljúka við lok annars reglulega fundar aðalþingsins eftir að þeir voru kjörnir. Nöfn þessara nefndarmanna skulu valin með hlutkesti af forseta aðalþings Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna þegar fyrstu kosningu er lokið.

3. Aðildarríki sem eiga sæti í nefndinni skulu velja sér fulltrúa með sérþekkingu á sviði menningar- eða náttúruarfleifðar.

10. gr.

1. Nefndin um arfleifð þjóða heims setur sér starfsreglur.

2. Nefndin getur hvenær sem er boðið opinberum stofnunum, einkareknum stofnunum eða einstaklingum að sitja fundi sína til samráðs um tiltekin álitæfni.

3. Nefndin getur komið á fót ráðgefandi stofnunum eftir því sem hún telur þörf á til að geta innt störf sín af hendi.

11. gr.

1. Sérhvert aðildarríki að þessum samningi skal, að því marki sem unnt er, leggja fyrir nefndina um arfleifð þjóða heims yfirlitsskrá yfir þau

3. A representative of the International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property (Rome Centre), a representative of the International Council of Monuments and Sites (ICOMOS) and a representative of the International Union for Conservation of Nature and Natural Resources (IUCN), to whom may be added, at the request of States Parties to the Convention meeting in general assembly during the ordinary sessions of the General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, representatives of other intergovernmental or non-governmental organizations, with similar objectives, may attend the meetings of the Committee in an advisory capacity.

Article 9

1. The term of office of States members of the World Heritage Committee shall extend from the end of the ordinary session of the General Conference during which they are elected until the end of its third subsequent ordinary session.

2. The term of office of one-third of the members designated at the time of the first election shall, however, cease at the end of the first ordinary session of the General Conference following that at which they were elected; and the term of office of a further third of the members designated at the same time shall cease at the end of the second ordinary session of the General Conference following that at which they were elected. The names of these members shall be chosen by lot by the President of the General Conference of the United Nations Education, Scientific and Cultural Organization after the first election.

3. States members of the Committee shall choose as their representatives persons qualified in the field of the cultural or natural heritage.

Article 10

1. The World Heritage Committee shall adopt its Rules of Procedure.

2. The Committee may at any time invite public or private organizations or individuals to participate in its meetings for consultation on particular problems.

3. The Committee may create such consultative bodies as it deems necessary for the performance of its functions.

Article 11

1. Every State Party to this Convention shall, in so far as possible, submit to the World Heritage Committee an inventory of property forming

verðmæti á yfirráðasvæði sínu sem tilheyra menningar- eða náttúruarfleifðinni og sem eiga heima í skránni sem kveðið er á um í 2. mgr. þessarar greinar. Þessari yfirlitsskrá, sem ekki ber að líta á sem tæmandi, skulu fylgja upplýsingar um hvar umrædd verðmæti er að finna og um mikilvægi þeirra.

2. Á grundvelli yfirlitsskráa, sem ríki leggja fram skv. 1. mgr., skal nefndin færa, halda við og birta, undir heitinu „skrá yfir arfleifð þjóða heims“, skrá yfir þau verðmæti sem tilheyra menningar- og náttúruarfleifðinni samkvæmt skilgreiningum 1. og 2. gr. þessa samnings og hún telur að hafi sérstakt alþjóðlegt gildi samkvæmt þeim viðmiðunum er hún skal hafa sett sér. Uppfærðri skrá skal dreift eigi sjaldnar en á tveggja ára fresti.

3. Skráning verðmæta í skrána yfir arfleifð þjóða heims er háð samþykki hlutaðeigandi ríkis. Skráning verðmæta, sem eru á landsvæði sem fleiri en eitt ríki gera tilkall til yfirráða eða lögsögu yfir, skal í engu hafa áhrif á rétt deilu-aðila.

4. Eftir því sem aðstæður krefjast skal nefndin færa, halda við og birta, undir heitinu „skrá yfir alþjóðlega arfleifð í hættu“, skrá yfir þau verðmæti í skránni yfir arfleifð þjóða heims sem gera þarf stórfelldar aðgerðir á til að vernda þau og farið hefur verið fram á aðstoð við samkvæmt samningi þessum. Í skránni skal koma fram áætlun um kostnað við slíkar aðgerðir. Skráin má einungis taka til verðmæta sem tilheyra þeirri menningar- og náttúruarfleifð sem alvarlegar og sérstakar hættur steðja að, til að mynda hætta á að þau hverfi vegna hraðvirkra eyðingar, stórfelldar framkvæmda á vegum einkaaðila eða hins opinbera, eða vegna hraðrar uppbyggingar borga eða ferðamannastaða; eyðilegging sem stafar af breyttri notkun eða eignarhaldi lands; stórfelldar breytingar af ókunnum orsökum; vanhirda, hver svo sem ástæða hennar er; hernaðaráttök brjótast út eða eru yfirvofandi; náttúruhamfarir og aðrar hörmungar; alvarlegir eldsvoðar, jarðskjálftar og skriðuföll; eldgos; breytingar á vatnshæð, flóð og flóðbylgjur. Nefndin getur hvenær sem er, ef mikið liggur við, tekið upp nýja færslu í skrána yfir alþjóðlega arfleifð í hættu og birt þá skráningu þegar í stað.

5. Nefndin skal skilgreina þær viðmiðanir sem verða notaðar til að ákvarða hvort verðmæti er tilheyra menningar- eða náttúruarfleifðinni verði skráð í aðra hvora þeirra skráa sem um getur í 2. og 4. mgr. þessarar greinar.

part of the cultural and natural heritage, situated in its territory and suitable for inclusion in the list provided for in paragraph 2 of this Article. This inventory, which shall not be considered exhaustive, shall include documentation about the location of the property in question and its significance.

2. On the basis of the inventories submitted by States in accordance with paragraph 1, the Committee shall establish, keep up to date and publish, under the title of “World Heritage List,” a list of properties forming part of the cultural heritage and natural heritage, as defined in Articles 1 and 2 of this Convention, which it considers as having outstanding universal value in terms of such criteria as it shall have established. An updated list shall be distributed at least every two years.

3. The inclusion of a property in the World Heritage List requires the consent of the State concerned. The inclusion of a property situated in a territory, sovereignty or jurisdiction over which is claimed by more than one State shall in no way prejudice the rights of the parties to the dispute.

4. The Committee shall establish, keep up to date and publish, whenever circumstances shall so require, under the title of “list of World Heritage in Danger”, a list of the property appearing in the World Heritage List for the conservation of which major operations are necessary and for which assistance has been requested under this Convention. This list shall contain an estimate of the cost of such operations. The list may include only such property forming part of the cultural and natural heritage as is threatened by serious and specific dangers, such as the threat of disappearance caused by accelerated deterioration, large-scale public or private projects or rapid urban or tourist development projects; destruction caused by changes in the use or ownership of the land; major alterations due to unknown causes; abandonment for any reason whatsoever; the outbreak or the threat of an armed conflict; calamities and catastrophes; serious fires, earthquakes, landslides; volcanic eruptions; changes in water level, floods and tidal waves. The Committee may at any time, in case of urgent need, make a new entry in the List of World Heritage in Danger and publicize such entry immediately.

5. The Committee shall define the criteria on the basis of which a property belonging to the cultural or natural heritage may be included in either of the lists mentioned in paragraphs 2 and 4 of this article.

6. Áður en hafnað er beiðni um skráningu í aðra hvora skrána sem um getur í 2. og 4. mgr. þessarar greinar skal nefndin ráðgast við það aðildarríki sem hefur yfir því landsvæði að ráða þar sem umrædd menningar- eða náttúruverðmæti eru.

7. Nefndin skal, með samþykki hlutaðeigandi ríkja, samræma og stuðla að því að fram fari nauðsynlegar athuganir og rannsóknir til að unnt sé að taka saman þær skrár sem um getur í 2. og 4. mgr. þessarar greinar.

12. gr.

Komi í ljós að verðmæti, sem tilheyra menningar- eða náttúruarfleifðinni, hefur ekki verið skráð í aðra hvora skrána sem um getur í 2. og 4. mgr. 11. gr. skal það ekki með neinu móti lagt út á þann veg að þau hafi ekki sérstakt alþjóðlegt gildi í öðru tilliti en því sem leiðir af skráningu í þessar skrár.

13. gr.

1. Nefndin um arfleifð þjóða heims skal taka á móti og rannsaka beiðnir aðildarríkja að þessum samningi um alþjóðlega aðstoð varðandi verðmæti sem tilheyra menningar- eða náttúruarfleifð, sem er að finna á landsvæðum þeirra, og eru skráð eða kunna að fullnægja skilyrðum um skráningu í þær skrár sem um getur í 2. og 4. mgr. 11. gr. Tilgangur slíkrar beiðni getur verið sá að tryggja verndun, varðveislu, kynningu eða endurbætur á slíkum verðmætum.

2. Beiðnir um alþjóðlega aðstoð skv. 1. mgr. þessarar greinar geta einnig varðað greiningu á menningar- eða náttúruverðmætum sem eru skilgreind í 1. og 2. gr. hafi forkannanir sýnt að frekari rannsóknir eigi rétt á sér.

3. Nefndin skal ákveða hvernig brugðist skuli við þessum beiðnum, ákvarða eftir atvikum eðli og umfang þeirrar aðstoðar sem hún lætur í té og heimila, fyrir sitt leyti, að komið verði á nauðsynlegri skipan gagnvart hlutaðeigandi ríkisstjórn.

4. Nefndin skal ákveða forgangsörðun fyrir störf sín. Hún skal þar hafa í huga hversu mikilvæg þau verðmæti sem þarfnast verndar eru fyrir menningar- og náttúruarfleifð heimsins, nauðsyn þess að veita alþjóðlega aðstoð vegna þeirra verðmæta sem helst eru til vitnis um náttúrulegt umhverfi eða eðliseinkenni og sögu þjóða heims, hversu brýnt fyrirhugað verk er, hvaða úrræði eru tiltæk þeim ríkjum sem hafa umrædd verðmæti á sínu landsvæði og einkum að hvaða

6. Before refusing a request for inclusion in one of the two lists mentioned in paragraphs 2 and 4 of this article, the Committee shall consult the State Party in whose territory the cultural or natural property in question is situated.

7. The Committee shall, with the agreement of the States concerned, co-ordinate and encourage the studies and research needed for the drawing up of the lists referred to in paragraphs 2 and 4 of this article.

Article 12

The fact that a property belonging to the cultural or natural heritage has not been included in either of the two lists mentioned in paragraphs 2 and 4 of Article 11 shall in no way be construed to mean that it does not have an outstanding universal value for purposes other than those resulting from inclusion in these lists.

Article 13

1. The World Heritage Committee shall receive and study requests for international assistance formulated by States Parties to this Convention with respect to property forming part of the cultural or natural heritage, situated in their territories, and included or potentially suitable for inclusion in the lists mentioned referred to in paragraphs 2 and 4 of Article 11. The purpose of such requests may be to secure the protection, conservation, presentation or rehabilitation of such property.

2. Requests for international assistance under paragraph 1 of this article may also be concerned with identification of cultural or natural property defined in Articles 1 and 2, when preliminary investigations have shown that further inquiries would be justified.

3. The Committee shall decide on the action to be taken with regard to these requests, determine where appropriate, the nature and extent of its assistance, and authorize the conclusion, on its behalf, of the necessary arrangements with the government concerned.

4. The Committee shall determine an order of priorities for its operations. It shall in so doing bear in mind the respective importance for the world cultural and natural heritage of the property requiring protection, the need to give international assistance to the property most representative of a natural environment or of the genius and the history of the peoples of the world, the urgency of the work to be done, the resources available to the States on whose terri-

marki þau eru fær um að varðveita slík verðmæti af eigin rammleik.

5. Nefndin skal færa, halda við og birta skrá yfir verðmæti sem alþjóðleg aðstoð hefur verið veitt út af.

6. Nefndin skal ákveða hvernig farið skuli með fjármuni þess sjóðs sem stofna ber skv. 15. gr. þessa samnings. Hún skal leita leiða til þess að auka þessa fjármuni og leita allra úrræða í því skyni.

7. Nefndin skal eiga samvinnu við alþjóðalegar og innlendar stofnanir og félagasamtök er hafa svipuð markmið og sett eru fram í þessum samningi. Við framkvæmd áætlana sinna og verkefna getur nefndin leitað til slíkra stofnana og félagasamtaka, einkum Alþjóðamiðstöðvarinnar fyrir rannsóknir á varðveislu og endurgerð menningarverðmæta (Rómarmiðstöðvarinnar), Alþjóðaráðsins um minnisvarða og sögu- staði (ICOMOS) og Alþjóðasambandsins um varðveislu náttúrunnar og auðlinda hennar (IUCN), sem og til opinberra stofnana, einka- stofnana og einstaklinga.

8. Ákvarðanir nefndarinnar skulu teknar með tveimur þriðju hlutum atkvæða þeirra nefndar- manna sem eru viðstaddir og greiða atkvæði. Fundir hennar eru lögmætir ef meirihluti nefnd- armanna er viðstaddur.

14. gr.

1. Nefndin um arfleifð þjóða heims skal hafa sér til fulltingis skrifstofu sem aðalframkvæmda- stjóri Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóð- anna sér um að manna.

2. Aðalframkvæmdastjóri Menningarmálastofn- unar Sameinuðu þjóðanna skal, með því að nýta eins og kostur er þjónustu Alþjóðamiðstöðv- arinnar fyrir rannsóknir á varðveislu og endur- gerð menningarverðmæta (Rómarmiðstöðv- arinnar), Alþjóðaráðsins um minnisvarða og sögu- staði (ICOMOS) og Alþjóðasambandsins um varðveislu náttúrunnar og auðlinda hennar (IUCN), eftir því sem umboð þeirra og geta leyf- ir, útbúa gögn nefndarinnar og dagskrá funda og sjá til þess að ákvörðunum hennar sé framfylgt.

IV. Sjóður til verndar menningar- og náttúruarfleifð heimsins.

15. gr.

1. Hér með er settur á stofn sjóður til verndar þeirri menningar- og náttúruarfleifð heimsins sem hefur sérstakt alþjóðlegt gildi og kallast hann „alþjóðlegi arfleifðarsjóðurinn“.

tory the threatened property is situated and in particular the extent to which they are able to safeguard such property by their own means.

5. The Committee shall draw up, keep up to date and publicize a list of property for which inter- national assistance has been granted.

6. The Committee shall decide on the use of the resources of the Fund established under Article 15 of this Convention. It shall seek ways of increasing these resources and shall take all use- ful steps to this end.

7. The Committee shall co-operate with interna- tional and national governmental and non-gov- ernmental organizations having objectives simi- lar to those of this Convention. For the imple- mentation of its programmes and projects, the Committee may call on such organizations, par- ticularly the International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of cultural Property (the Rome Centre), the International Council of Monuments and Sites (ICOMOS) and the International Union for Conservation of Nature and Natural Resources (IUCN), as well as on public and private bodies and individuals.

8. Decisions of the Committee shall be taken by a majority of two-thirds of its members present and voting. A majority of the members of the Committee shall constitute a quorum.

Article 14

1. The World Heritage Committee shall be assisted by a Secretariat appointed by the Director-General of the United Nations Edu- cational, Scientific and Cultural Organization.

2. The Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organi- zation, utilizing to the fullest extent possible the services of the International Centre for the Study of the Preservation and the Restoration of Cultural Property (the Rome Centre), the International Council of Monuments and Sites (ICOMOS) and the International Union for Conservation of Nature and Natural Resources (IUCN) in their respective areas of competence and capability, shall prepare the Committee's documentation and the agenda of its meetings and shall have the responsibility for the imple- mentation of its decisions.

IV. Fund for the protection of the world cultural and natural heritage

Article 15

1. A Fund for the Protection of the World Cul- tural and Natural Heritage of Outstanding Uni- versal Value, called "the World Heritage Fund", is hereby established.

2. Sjóðurinn skal vera vörslusjóður í samræmi við ákvæði fjárhagsreglugerðar Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna.

3. Tekjustofnar sjóðsins skulu vera:

- a) skylduframlög og frjáls framlög aðildarríkja að þessum samningi;
- b) framlög, gjafir eða dánargjafir sem kunna að koma frá:
 - i) öðrum ríkjum;
 - ii) Menningarmálastofnun Sameinuðu þjóðanna, öðrum stofnunum Sameinuðu þjóðanna, einkum Þróunarstofnun Sameinuðu þjóðanna, eða öðrum milli-ríkjastofnunum;

iii) opinberum stofnunum, einkareknum stofnunum eða einstaklingum;

c) vextir af fjármunum sjóðsins;

d) fé sem fengið er með söfnun og tekjur af fjárflosum sem skipulögð er til ágóða fyrir sjóðinn; og

e) allir aðrir fjármunir samkvæmt heimild í sjóðsreglum sem nefndin um arfleifð þjóða heims setur.

4. Framlög til sjóðsins og aðra aðstoð sem nefndinni er lätin í té skal einungis nota til þeirra verkefna sem nefndin tilgreinir. Nefndinni er heimilt að þiggja framlög sem einungis skal nota í þágu tiltekinnar áætlunar eða verkefnis, enda hafi nefndin ákveðið að framkvæma slíka áætlun eða verkefni. Ekki er heimilt að setja neins konar stjórnmálaleg skilyrði í tengslum við framlög til sjóðsins.

16. gr.

1. Án þess að það hafi áhrif á frjáls viðbótarframlög skuldbinda aðildarríkin að þessum samningi sig til að greiða á tveggja ára fresti í alþjóðlega arfleifðarsjóðinn framlög, sem skulu ákveðin sem jafn hundraðshluti fyrir öll ríki, og skal fjárhæð þeirra ákveðin af allsherjarþingi aðildarríkja að þessum samningi er skal haldið meðan á fundum aðalþings Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna stendur. Þessi ákvörðun allsherjarþingsins skal tekin með meirihluta atkvæða þeirra ríkja sem sækja fundinn og greiða atkvæði og hafa ekki gefið yfirlýsingu skv. 2. mgr. þessarar greinar. Skylduframlag aðildarríkis að þessum samningi skal aldrei vera hærra en 1% af framlagi þess til reglulegrar fjárhagsáætlunar Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna.

2. The Fund shall constitute a trust fund, in conformity with the provisions of the Financial Regulations of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

3. The resources of the Fund shall consist of:

- a. compulsory and voluntary contributions made by States Parties to this Convention,
- b. Contributions, gifts or bequests which may be made by:
 - i. other States;
 - ii. the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, other organizations of the United Nations system, particularly the United Nations Development Programme or other intergovernmental organizations;
 - iii. public or private bodies or individuals;

c. any interest due on the resources of the Fund;

d. funds raised by collections and receipts from events organized for the benefit of the fund; and

e. all other resources authorized by the Fund's regulations, as drawn up by the World Heritage Committee.

4. Contributions to the Fund and other forms of assistance made available to the Committee may be used only for such purposes as the Committee shall define. The Committee may accept contributions to be used only for a certain programme or project, provided that the Committee shall have decided on the implementation of such programme or project. No political conditions may be attached to contributions made to the Fund.

Article 16

1. Without prejudice to any supplementary voluntary contribution, the States Parties to this Convention undertake to pay regularly, every two years, to the World Heritage Fund, contributions, the amount of which, in the form of a uniform percentage applicable to all States, shall be determined by the General Assembly of States Parties to the Convention, meeting during the sessions of the General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. This decision of the General Assembly requires the majority of the States Parties present and voting, which have not made the declaration referred to in paragraph 2 of this Article. In no case shall the compulsory contribution of States Parties to the Convention exceed 1% of the contribution to the regular budget of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

2. Hvert það ríki, sem um getur í 31. eða 32. gr. þessa samnings, getur þó lýst því yfir, þegar það kemur fullgildingar-, staðfestingar- eða aðildarskjali sínu í vörslu, að það sé ekki bundið af ákvæðum 1. mgr. þessarar greinar.

3. Aðildarríki að þessum samningi, sem hefur gefið yfirlýsingu skv. 2. mgr. þessarar greinar, getur hvenær sem er afturkallað hana með því að tilkynna það aðalframkvæmdastjóra Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna. Afturköllun yfirlýsingarinnar skal þó ekki öðlast gildi að því er varðar skylduframlag það, sem ríkinu ber að inna af hendi, fyrr en að næsta allsherjarþingi aðildarríkjanna að þessum samningi kemur.

4. Til þess að nefndin geti skipulagt störf sín þannig að gagn sé að skulu framlög aðildarríkjanna að þessum samningi, sem hafa gefið yfirlýsingu skv. 2. mgr. þessarar greinar, greidd reglulega, eigi sjaldnar en á tveggja ára fresti, og ættu þau ekki að vera lægri en þau framlög sem þeim hefði borið að greiða hefðu þau verið bundin af ákvæðum 1. mgr. þessarar greinar.

5. Aðildarríki að þessum samningi, sem er í vanskilum með greiðslu á skylduframlagi eða frjálssu framlagi sínu fyrir yfirstandandi ár og næstliðið almanaksár, er ekki kjörgengt sem aðili að nefndinni um arfleifð þjóða heims. Þetta ákvæði á þó ekki við þegar kosið er í fyrsta sinn.

Starfstímabili ríkis, sem er þegar orðið aðili að nefndinni og þannig er ástatt um, skal ljúka þegar kosningarnar, sem kveðið er á um 1. mgr. 8. gr. þessa samnings, fara fram.

17. gr.

Aðildarríkin að þessum samningi skulu fluga eða stuðla að því að komið verði á fót innlendum opinberum og einkareknum stofnunum eða samtökum er hafi það að markmiði að afla fjárframlaga til að vernda menningar- og náttúruarfleifðina, svo sem hún er skilgreind í 1. og 2. gr. þessa samnings.

18. gr.

Aðildarríkin að þessum samningi skulu leggja sitt af mörkum til alþjóðlegra fjáröflunarherferða sem eru skipulagðar í þágu alþjóðlegra arfleifðarsjóðsins á vegum Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna. Þau skulu í því skyni greiða fyrir söfnunum sem stofnanir er um ræðir í 3. mgr. 15. gr. standa fyrir.

2. However, each State referred to in Article 31 or in Article 32 of this Convention may declare, at the time of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or accession, that it shall not be bound by the provisions of paragraph 1 of this Article.

3. A State Party to the Convention which has made the declaration referred to in paragraph 2 of this Article may at any time withdraw the said declaration by notifying the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. However, the withdrawal of the declaration shall not take effect in regard to the compulsory contribution due by the State until the date of the subsequent General Assembly of States parties to the Convention.

4. In order that the Committee may be able to plan its operations effectively, the contributions of States Parties to this Convention which have made the declaration referred to in paragraph 2 of this Article, shall be paid on a regular basis, at least every two years, and should not be less than the contributions which they should have paid if they had been bound by the provisions of paragraph 1 of this Article.

5. Any State Party to the Convention which is in arrears with the payment of its compulsory or voluntary contribution for the current year and the calendar year immediately preceding it shall not be eligible as a Member of the World Heritage Committee, although this provision shall not apply to the first election.

The terms of office of any such State which is already a member of the Committee shall terminate at the time of the elections provided for in Article 8, paragraph 1 of this Convention.

Article 17

The States Parties to this Convention shall consider or encourage the establishment of national public and private foundations or associations whose purpose is to invite donations for the protection of the cultural and natural heritage as defined in Articles 1 and 2 of this Convention.

Article 18

The States Parties to this Convention shall give their assistance to international fund-raising campaigns organized for the World Heritage Fund under the auspices of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. They shall facilitate collections made by the bodies mentioned in paragraph 3 of Article 15 for this purpose.

V. Skilyrði og fyrirkomulag alþjóðlegrar aðstoðar.

19. gr.

Sérhvert aðildarríki að þessum samningi getur farið fram á alþjóðlega aðstoð vegna verðmæta sem tilheyra menningar- eða náttúruarfleifð á landsvæði þess er hefur sérstakt alþjóðlegt gildi. Ríkið skal leggja fram með beiðni sinni upplýsingar og gögn skv. 21. gr. sem það býr yfir og geta auðveldað nefndinni að komast að niðurstöðu.

20. gr.

Með fyrirvara um ákvæði 2. mgr. 13. gr., c-liðar 22. gr. og 23. gr. má einungis veita alþjóðlega aðstoð samkvæmt þessum samningi vegna verðmæta sem tilheyra þeirri menningar- og náttúruarfleifð sem nefndin um arfleifð þjóða heims hefur ákveðið, eða kann að ákveða, að skrá í aðra hvora þeirra skráa sem um getur í 2. og 4. mgr. 11. gr.

21. gr.

1. Nefndin um arfleifð þjóða heims skal ákveða hvernig farið skuli með þær beiðnir sem henni berast um alþjóðlega aðstoð og tilgreina hvað eigi að koma fram í beiðninni, en þar þyrfi að koma fram lýsing á fyrirhugaðri aðgerð, þeirri vinnu sem inni þarf af hendi, áætluðum kostnaði við hana, hversu brýn aðgerðin er og hvaða ástæður liggja til þess að fjármunir, sem eru fyrir hendi í ríkinu sem fer fram á aðstoð, hrökkva ekki til að greiða allan kostnað. Slíkum beiðnum skulu fylgja skýrslur sérfræðinga hvenær sem þess er kostur.

2. Beiðnir vegna stórslysa eða náttúruhamfara skulu, með tilliti til þess hve brýnt getur verið að skjótt sé brugðist við, þegar hljóta forgangs-umfjöllun hjá nefndinni og skal hún hafa til ráðstöfunar varasjóð er grípa má til í slíkum tilvikum.

3. Nefndin skal áður en hún tekur ákvörðun gera þær athuganir og leita þeirrar ráðgjafar sem hún telur þörf á.

22. gr.

Aðstoðin, sem nefndin um arfleifð þjóða heims lætur í té, getur verið sem hér segir:

- a) athuganir varðandi listræn, vísindaleg og tæknileg vandamál er upp kunna að koma í tengslum við verndun, varðveislu, kynningu og endurbætur á menningar- og náttúruarfleifðinni, eins og hún er skilgreind í ákvæðum 2. og 4. mgr. 11. gr. þessa samnings;

V. Conditions and arrangements for international assistance

Article 19

Any State Party to this Convention may request international assistance for property forming part of the cultural or natural heritage of outstanding universal value situated within its territory. It shall submit with its request such information and documentation provided for in Article 21 as it has in its possession and as will enable the Committee to come to a decision.

Article 20

Subject to the provisions of paragraph 2 of Article 13, sub-paragraph (c) of Article 22 and Article 23, international assistance provided for by this Convention may be granted only to property forming part of the cultural and natural heritage which the World Heritage Committee has decided, or may decide, to enter in one of the lists mentioned in paragraphs 2 and 4 of Article 11.

Article 21

1. The World Heritage Committee shall define the procedure by which requests to it for international assistance shall be considered and shall specify the content of the request, which should define the operation contemplated, the work that is necessary, the expected cost thereof, the degree of urgency and the reasons why the resources of the State requesting assistance do not allow it to meet all the expenses. Such requests must be supported by experts' reports whenever possible.

2. Requests based upon disasters or natural calamities should, by reasons of the urgent work which they may involve, be given immediate, priority consideration by the Committee, which should have a reserve fund at its disposal against such contingencies.

3. Before coming to a decision, the Committee shall carry out such studies and consultations as it deems necessary.

Article 22

Assistance granted by the World Heritage Fund may take the following forms:

- a. studies concerning the artistic, scientific and technical problems raised by the protection, conservation, presentation and rehabilitation of the cultural and natural heritage, as defined in paragraphs 2 and 4 of Article 11 of this Convention;

- b) útvegum sérfræðinga, tæknimanna og fag-
lærðra verkamanna til þess að tryggja að
samþykkt verk sé rétt unnið;
- c) þjálfun starfslíðs og sérfræðinga á öllum
stigum að því er varðar skilgreiningu,
verndun, varðveislu, kynningu og endur-
bætur á menningar- og náttúruarfleifðinni;
- d) útvegum tækjabúnaðar sem hlutaðeigandi
ríki hefur ekki yfir að ráða eða getur ekki
útvegað;
- e) vaxtalaus lán eða lán með lágum vöxtum
sem kunna að vera til langs tíma;
- f) í sérstökum tilvikum og af sérstökum
ástæðum, óendurkræfir styrkir.

23. gr.

Nefndin um arfleifð þjóða heims getur einnig
veitt alþjóðlega aðstoð til lands- eða svæðis-
miðstöðva til að þjálfa starfslíð og sérfræðinga
á öllum stigum að því er varðar skilgreiningu,
verndun, varðveislu, kynningu og endurbætur á
menningar- og náttúruarfleifðinni.

24. gr.

Áður en veitt er víðtæk alþjóðleg aðstoð skulu
fara fram ítarlegar vísindalegar, fjárhagslegar og
tæknilegar athuganir. Við þessar athuganir skal
byggt á nýjustu tækni varðandi verndun, varð-
veislu, kynningu og endurbætur á menningar- og
náttúruarfleifðinni og skulu þær vera í samræmi
við markmið þessa samnings. Athuganirnar
skulu einnig beinast að því að finna leiðir til að
nýta þá fjármuni, sem eru fyrir hendi í hlutað-
eigandi ríki, á skynsamlegan hátt.

25. gr.

Að jafnaði skal alþjóðleg aðstoð aðeins standa
undir hluta kostnaðar við þau verk sem inna þarf
af hendi. Framlag ríkisins, sem nýtur alþjóð-
legrar aðstoðar, skal vera verulegur hluti þeirra
fjármuna sem varið er til tiltekinnar áætlunar eða
verkefnis, nema það hafi ekki bolmagn til þess.

26. gr.

Nefndin um arfleifð þjóða heims og viðtöku-
ríkið skulu skilgreina í samkomulagi sem þau
gera með sér hvaða skilyrði skuli vera fyrir
hendi við framkvæmd áætlunar eða verkefnis
sem hlýtur alþjóðlega aðstoð samkvæmt þessum
samningi. Ríkið sem hlýtur alþjóðlega aðstoð af
þessu tagi skuldbindur sig til að halda áfram að
vernda, varðveita og kynna þau verðmæti sem
þannig eru varðveitt samkvæmt þeim skilmálum
sem samkomulagið kveður á um.

- b. provisions of experts, technicians and
skilled labour to ensure that the approved
work is correctly carried out;
- c. training of staff and specialists at all levels
in the field of identification, protection,
conservation, presentation and rehabilita-
tion of the cultural and natural heritage;
- d. supply of equipment which the State con-
cerned does not possess or is not in a posi-
tion to acquire;
- e. low-interest or interest-free loans which
might be repayable on a long-term basis;
- f. the granting, in exceptional cases and for
special reasons, of non-repayable subsidies.

Article 23

The World Heritage Committee may also pro-
vide international assistance to national or
regional centres for the training of staff and spe-
cialists at all levels in the field of identification,
protection, conservation, presentation and reha-
bilitation of the cultural and natural heritage.

Article 24

International assistance on a large scale shall
be preceded by detailed scientific, economic and
technical studies. These studies shall draw upon
the most advanced techniques for the protection,
conservation, presentation and rehabilitation of
the natural and cultural heritage and shall be
consistent with the objectives of this Conven-
tion. The studies shall also seek means of mak-
ing rational use of the resources available in the
State concerned.

Article 25

As a general rule, only part of the cost of work
necessary shall be borne by the international
community. The contribution of the State bene-
fitting from international assistance shall consti-
tute a substantial share of the resources devoted
to each programme or project, unless its re-
sources do not permit this.

Article 26

The World Heritage Committee and the recip-
ient State shall define in the agreement they con-
clude the conditions in which a programme or
project for which international assistance under
the terms of this Convention is provided, shall
be carried out. It shall be the responsibility of
the State receiving such international assistance
to continue to protect, conserve and present the
property so safeguarded, in observance of the
conditions laid down by the agreement.

VI. Áætlanir á sviði menntunar.**27. gr.**

1. Aðildarríki að þessum samningi skulu leitast við, með öllum tiltækum ráðum, þar á meðal með menntunar- og upplýsingaáætlunum, að auka skilning og virðingu þjóða sinna fyrir menningar- og náttúruarfleifðinni eins og hún er skilgreind í 1. og 2. gr. samningsins.

2. Þau skulu sjá um að uppfæra almenning um aðalatriði þeirra hættu sem steðja að þessari arfleifð og um aðgerðir sem eru gerðar til samræmis við þennan samning.

28. gr.

Aðildarríki að þessum samningi, sem hljóta alþjóðlega aðstoð samkvæmt samningnum, skulu gera viðeigandi ráðstafanir til þess að kynna mikilvægi þeirra verðmæta sem aðstoð hefur verið veitt út af og hvaða hlutverki slík aðstoð hefur gegnt.

VII. Skýrslur.**29. gr.**

1. Í skýrslum sem aðildarríkin að þessum samningi leggja fyrir aðalþing Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna, á þeim tíma og með þeim hætti sem hún ákveður, skulu þau veita upplýsingar um ráðstafanir á sviði löggjafar og stjórnsýslu sem þau hafa gert svo og aðrar aðgerðir sem þau hafa staðið að til þess að hrinda þessum samningi í framkvæmd, ásamt nánari upplýsingum um þá reynslu sem þau hafa öðlast á þessu sviði.

2. Þessar skýrslur skulu kynntar nefndinni um arfleifð þjóða heims.

3. Nefndin skal leggja fram skýrslu um störf sín á hverjum reglulegum fundi aðalþings Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna.

VIII. Lokaákvæði.**30. gr.**

Samningur þessi er gerður á arabísku, ensku, frönsku, rússnesku og spænsku og eru allir textarnir fimm jafngildir.

31. gr.

1. Samningur þessi er háður fullgildingu eða staðfestingu aðildarríkja Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna í samræmi við stjórnskipulega málsmeðferð þeirra.

2. Fullgildingar- eða staðfestingarskjölum skal komið í vörslu hjá aðalframkvæmdastjóra Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna.

VI. Educational programmes**Article 27**

1. The States Parties to this Convention shall endeavor by all appropriate means, and in particular by educational and information programmes, to strengthen appreciation and respect by their peoples of the cultural and natural heritage defined in Articles 1 and 2 of the Convention.

2. They shall undertake to keep the public broadly informed of the dangers threatening this heritage and of the activities carried on in pursuance of this Convention.

Article 28

States Parties to this Convention which receive international assistance under the Convention shall take appropriate measures to make known the importance of the property for which assistance has been received and the role played by such assistance.

VII. Reports**Article 29**

1. The States Parties to this Convention shall, in the reports which they submit to the General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization on dates and in a manner to be determined by it, give information on the legislative and administrative provisions which they have adopted and other action which they have taken for the application of this Convention, together with details of the experience acquired in this field.

2. These reports shall be brought to the attention of the World Heritage Committee.

3. The Committee shall submit a report on its activities at each of the ordinary sessions of the General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

VIII. Final clauses**Article 30**

This Convention is drawn up in Arabic, English, French, Russian and Spanish, the five texts being equally authoritative.

Article 31

1. This Convention shall be subject to ratification or acceptance by States members of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization in accordance with their respective constitutional procedures.

2. The instruments of ratification or acceptance shall be deposited with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

32. gr.

1. Aðild að samningi þessum er opin öllum ríkjum sem ekki eru aðilar að Menningarmálastofnun Sameinuðu þjóðanna en boðið er af aðalþingi stofnunarinnar að gerast aðilar að honum.

2. Aðild tekur gildi þegar aðildarskjali hefur verið komið í vörslu hjá aðalframkvæmdastjóra Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna.

33. gr.

Samningur þessi öðlast gildi þremur mánuðum eftir þann dag er tuttugasta fullgildingar-, staðfestingar- eða aðildarskjalinu er komið í vörslu, en aðeins gagnvart þeim ríkjum sem hafa komið fullgildingar-, staðfestingar- eða aðildarskjölum sínum í vörslu á þeim degi eða fyrr. Hann öðlast gildi gagnvart öðrum ríkjum þremur mánuðum eftir að þau koma fullgildingar-, staðfestingar- eða aðildarskjölum sínum í vörslu.

34. gr.

Eftirfarandi ákvæði skulu gilda um þau aðildarríki að þessum samningi sem eru sambandsríki eða hafa stjórnkerfi sem ekki lýtur einni heildarstjórn:

- a) hvað varðar ákvæði þessa samnings sem að því er framkvæmd varðar falla undir lögsögu sambandslöggjafarvalds eða miðstýrðs löggjafarvalds, skulu skuldbindingar sambandsstjórnar eða miðstjórnar vera hinar sömu og aðildarríkja sem ekki eru sambandsríki;
- b) hvað varðar ákvæði þessa samnings, sem að því er framkvæmd varðar falla undir lögsögu einstakra fylkja í sambandsríki, landa sjálfstjórnarsvæða eða kantóna, sem stjórnskipan sambandsríkisins skuldbindur ekki til að gera ráðstafanir á sviði löggjafar, skal sambandsstjórnin kynna lögbærum yfirlöðum slíkra fylkja, landa sjálfstjórnarsvæða eða kantóna þessi ákvæði og mælast til þess að þau verði samþykkt.

35. gr.

1. Sérhvert aðildarríki að þessum samningi getur sagt samningnum upp.

2. Uppsögn skal tilkynnt skriflega og afhent aðalframkvæmdastjóra Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna.

Article 32

1. This Convention shall be open to accession by all States not members of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization which are invited by the General Conference of the Organization to accede to it.

2. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

Article 33

This Convention shall enter into force three months after the date of the deposit of the twentieth instrument of ratification, acceptance or accession, but only with respect to those States which have deposited their respective instruments of ratification, acceptance or accession on or before that date. It shall enter into force with respect to any other State three months after the deposit of its instrument of ratification, acceptance or accession.

Article 34

The following provisions shall apply to those States Parties to this Convention which have a federal or non-unitary constitutional system:

- a. with regard to the provisions of this Convention, the implementation of which comes under the legal jurisdiction of the federal or central legislative power, the obligations of the federal or central government shall be the same as for those States parties which are not federal States;
- b. with regard to the provisions of this Convention, the implementation of which comes under the legal jurisdiction of individual constituent States, countries, provinces or cantons that are not obliged by the constitutional system of the federation to take legislative measures, the federal government shall inform the competent authorities of such States, countries, provinces or cantons of the said provisions, with its recommendation for their adoption.

Article 35

1. Each State Party to this Convention may denounce the Convention.

2. The denunciation shall be notified by an instrument in writing, deposited with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

3. Uppsögn öðlast gildi tólf mánuðum eftir viðtöku uppsagnarskjals. Hún hefur ekki áhrif á fjárhagslegar skuldbindingar uppsagnarríkisins fyrr en á þeim degi sem hún öðlast gildi.

36. gr.

Aðalframkvæmdastjóri Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna skal tilkynna aðildarríkjum stofnunarinnar, þeim ríkjum utan stofnunarinnar sem um getur í 32. gr. og Sameinuðu þjóðunum um afhendingu allra fullgildingar-, staðfestingar- og aðildarskjala sem kveðið er á um í 31. og 32. gr., svo og um uppsagnir þær sem kveðið er á um í 35. gr.

37. gr.

1. Samning þennan má endurskoða á aðalþingi Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna. Aðeins þau ríki, sem gerast aðilar að endurskoðuðum samningi, skulu þó bundin af slíkri endurskoðun.

2. Ef aðalþingið samþykkir nýjan samning sem felur í sér endurskoðun á þessum samningi í heild eða að hluta skal samningur þessi, nema hinn nýi samningur kveði á um annað, hætta að vera opin fyrir fullgildingu, staðfestingu eða aðild frá þeim degi að telja er hinn nýi endurskoðaði samningur öðlast gildi.

38. gr.

Samningur þessi skal, í samræmi við 102. gr. sáttmála Sameinuðu þjóðanna, skrásettur hjá skrifstofu Sameinuðu þjóðanna að beiðni aðalframkvæmdastjóra Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna.

Gjört í París hinn 23. nóvember 1972, í tveimur frumritum undirrituðum af forseta sautjándra fundar aðalþingsins og aðalframkvæmdastjóra Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna, sem skulu falin skjalasafni Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna til varðveislu, og skulu staðfest endurrit þeirra afhent öllum þeim ríkjum sem um getur í 31. og 32. gr. sem og Sameinuðu þjóðunum.

3. The denunciation shall take effect twelve months after the receipt of the instrument of denunciation. It shall not affect the financial obligations of the denouncing State until the date on which the withdrawal takes effect.

Article 36

The Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization shall inform the States members of the Organization, the States not members of the Organization which are referred to in Article 32, as well as the United Nations, of the deposit of all the instruments of ratification, acceptance, or accession provided for in Articles 31 and 32, and of the denunciations provided for in Article 35.

Article 37

1. This Convention may be revised by the General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. Any such revision shall, however, bind only the States which shall become Parties to the revising convention.

2. If the General Conference should adopt a new convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new convention otherwise provides, this Convention shall cease to be open to ratification, acceptance or accession, as from the date on which the new revising convention enters into force.

Article 38

In conformity with Article 102 of the Charter of the United Nations, this Convention shall be registered with the Secretariat of the United Nations at the request of the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

Done in Paris, this twenty-third day of November 1972, in two authentic copies bearing the signature of the President of the seventeenth session of the General Conference and of the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, which shall be deposited in the archives of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, and certified true copies of which shall be delivered to all the States referred to in Article 31 and 32 as well as to the United Nations.